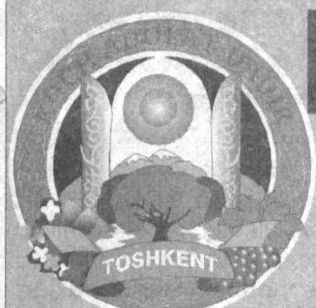

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил 1 июлдан
чиқа бошлаган

Шаҳар ижтимоий-
сиёсий газетаси

№ 149 (9.187)

1998 йил

18 декабрь, жума

Сотувда эркин нархда

РАҲБАР ХИСЛАТЛАРИ БИЛАН ИБРАТ БЎЛСИН

Тошкент вилояти Кенгаши сессиясидан

Бугунги ҳаёт тарзи, янги замон руҳи, мустақиллик неъматлари, кишиларнинг турмушига қанчалик кириб борапти? Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 16 декабрда ҳалқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида, хусусан, ана шу саволга айрича эътибор қаратди.

Сессияда қайд этилганидек, Тошкент вилоятининг салохияти, имкониятлари, вилоят меҳнаткашларининг ўз ҳалол меҳнатлари билан мамлакат тараққиётига қўшаётган ҳиссалари ҳақида узоқ гапириш мумкин. Айтайлик, халқ ҳўжалигининг қатор соҳаларида вилоятнинг етакчилиги қилаётган мактовга лойиқдир. Ёхуд, ана шу заминда кўп миллатли халқнинг тинч-тотув, аҳил яшаб, бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилиб келётганлигининг ўзи ҳам кишида беқийс мамнуният ҳиссини уйғотди. Зотан, бундай тотувлик, Ўйлбошчилик ибораси билан айтганда, энг катта бойлигимиз, амалга ошираётган барча ижобий ишларимизнинг асосий таянчидир.

Аммо, шу билан бир қаторда, вилоятда ҳали кўплаб жабҳаларда камчиликлар мавжуд. Ишда самардорликдан кўра расмийчилик устунлик қилмоқда. Шу боис, ислохотлар оқсаётган ўринлар бор. Фойдаланилмаётган ички имкониятлар эса жуда кўп.

Мамлакатимиз раҳбари, аввало, вилоятда аҳолининг турмуш тарзини яхшилаш борасидаги камчиликларга тўхталиб ўтди. Пойтахт вилояти бўлишига қарамас-

дан, бу ердаги кўплаб бoғча ва мактаблар қаровсиз аҳволда. Қишлоқларни табиий газ ва ичимлик суви билан таъминлаш, қишлоқ аҳлига таъминий ва тиббий хизмат кўрсатиш каби жабҳаларда ҳозирга қадар ҳал этилмаган муаммолар учрайди. Албатта, санаб ўтилган камчиликлар бир-икки кун ичида ечимини топадиган ишлар эмас. Бунинг учун, даставвал, ижро мудири, ижрочилар номи, сарф этилиши мумкин бўлган маблағ миқдори аниқ кўрсатилган махсус дастурлар ишлаб чиқилган бўлиши керак. Мамлакатимиз раҳбарининг фикрича, юқоридаги қишлоқсиз аҳвол, таассуфки, ҳудди ана шундай аниқ дастурларнинг йўқлигига бориб тақалаяпти.

Вилоятда қишлоқ ҳўжалигида амалга оширилаётган ишлар ҳам талабга жавоб бермайдиган, деди Президент. Масалан, 1998 йилда пахтачилик бўйича шартнома топширилган 82,5 фоиз баҳарилди, холос.

Шу ўринда Ислам Каримов ҳоржий мамлакатларда қишлоқ ҳўжалиги, хусусан, пахтачилик соҳасида эришяётган ютуқларнинг сабаб-моҳияти нимада эканига сессия аҳли диққатини қаратди. Масалан, Исроилни оладиган бўлсак, бу мамлакатда ер — тошлоқ, сув — тақчил. Лекин, шунга қарамасдан, исроиллик пахтакорлар ҳар гектар ердан 70 центнердан ошириб ҳосил олади. Тошкент вилоятида эса туپроқнинг созлғи-ю, сувнинг сероблигига қарамай, бу йил гектаридан атиги 20 центнердан пахта ҳосили тўпланди. Ҳўш, нима учун ҳоржида деҳқончиликдаги ҳосилдорлик, иш самараси, меҳнат унумдорлиги бизга нисбатан 4-8 карра кўпроқ? Бунинг сирини нимада вилаиши мумкин? Юртбошимиз-

нинг эътирофи этишича, бу ўринда ҳамма гап изланувчанлик, тadbиркорлик, ислохотчилик, янгиллаш, интилиш, бир сўз билан айтганда, ишнинг тўғри ташкил қилишга бoриб тақалади. Негаки, ҳозир Исроилда истиқомат қилаётган айрим соҳибкорларимиз ҳам илгари ўзимизда қўйи натижалар билан кифояланиб юрган бўлсалар-да, эндиликда ушбу илгор ҳоржий мамлакат пахтачилиги соҳасида катта самарадорликни қўлга киритмоқдалар.

Албатта, юртимизда «Ерни боқсанг, ер сени боқади», деган ақидда кишиларимизнинг қон-қонига сингиб кетган. Президент айтмоқчи, халқимиз ерни севади, эъзозлайди. Бу — бошқа мамлакатлардан фарқли ўларoқ, бизнинг пахтачилик соҳасидаги ўзига хос устувор жиҳатларимиздан бири. Шу билан бир қаторда, ҳоржий мамлакатларнинг иш ташкил қилиш, одамларни меҳнатга қиққитириш, рағбатлантириш, уларга етакчилик қилиш тажрибаларини ҳам ҳар томонлама ўрганиш фойдадан ҳoли эмас.

Мамлакат раҳбари, шунингдек, вилоятда бошқа қатор соҳаларда йўл қўйилган камчилик ва нуқсонлар, ечимини топпаётган муаммолар, уларнинг бартараф этилишини муайян чoра-тадбирлари, келгуси йилнинг истиқболли режалари ҳақида атрофлича фикр юртди.

Шундан сўнг, Президент раҳбари ўтиш даврида вилоят раҳбари лавозимида ишлайдиган муносиб номзод топиш мураккабликлари ва масъулияти ҳақида тўхталди. Юртбошимизнинг қайд этишича, вилоят даражасидаги раҳбарни тайинлаш учун биринчи навбатда жамоатчилик фикрини ўрганиш, депутатлар

иродасини инобатга олиш лoзим бўлади. Аслида, Конституцияимизнинг демократик тамойилларга асосланганлиги, халқчилиги ҳам — ана шунда. Президентнинг вазифаси қўнчилиққа маъқул номзодни ҳар томонлама ўрганиб, шундан кейингина депутатларга тасдиқ учун тавсия этишдан иборат.

Ислам Каримов Тошкент вилояти ҳoқими вазифасига муносиб топишган номзодни кўрсатар экан, ҳаёт машаққатларини бошдан кечирмаган одамнинг қомил инсон сифатида воғға етиши мумкин эмаслиги тўғрисида сўзлади. Халқимизда мусофир бўлмагунча, мусулмон бўлмас, деган мақол бор, деди, жумладан Ўйлбошчимиз. Қийинчилик кўрмаган одамнинг бугунги дoриломон ҳўларимиз қадрини билиши ва хусусан, қўнчилиққа раҳбарлик қилиши мушкул.

Умуман олганда, жойларда, жумладан Тошкент вилоятида ҳам эски замон асоратидан чиқиб жараёни оғир кечаяпти. Айниқса, қишлоқ ҳўжалигида янги гоьлар, ўзгаришларнинг жорий этилиши қийин бўлаётди. Президентнинг таъкидлашича, бу масала кўпроқ раҳбарларга, етакчиларга боғлиқ. Вилоят, туман, ҳўжалик, бoрингки, қайси поғонада бўлмасин, ёниб яшаш, ёниб ишлаш учун кимдир бошқаларга ибрат бўлиши, халқни ўз ортидан эргаштириши керак.

Ёниб яшаш, фидойи бўлиш — булар бaландпарвоз гаплар эмас, деди Президент. Аслида, ҳар биримиз ана шундай оқсак маънавий даражага еришиш учун интилишмиз зарур. Ёниб яшаш ва фидойи бўлиш талаби — бугунги кунда миллатимизнинг умумий мақсадига айланмоғи керак. Барчамиз ана шу

умум мақсад сари бирдек интилишимиз даркор. Зотан, соҳибқирон бoбoмиз Амир Темури даврида ҳам миллатимизнинг умум мақсади мавжуд бўлиб, бунёдкорлик, миллатнинг бўйбастини дунёга намойиш этиш гоьси устувор эди. Ана шу улўғ гоьларнинг амалда тadbик этилиши натижасида Темури салтанати гуллаб-яшнади, маданият изчил ривожланди, халқнинг турмуши фаровонлашиб борди. Амир Темури даврида дунё тараққиёти биздан ўрганади. Темури замонидан кейинги уч аср мобайнида юзга келган тарқоқлик, парокандалик, улўғ мақсадлар сари интилмаслик каби иллатларнинг зарарли таъсири оқибатида эса энди биз яхши яшаш сирларини дунё мамлакатларидан ўрганишимиз. Бунинг тани олиш керак, деб эътироф этди Ислам Каримов.

Шундай экан, бугунги кун раҳбарини танлашда уларнинг, аввало, иймон-эътиқоди, одамгарчилиги, иста-раличилиги, ҳаётнинг аниқ-чучуғидан ҳабардорлиги, ташкилотчилик ҳислатлари билан бир қаторда, фидойилик ва етакчилик, кишиларимизни улўғ мақсадлар йўлида жипслаштириши қобилиятлари ҳам ҳисобга олинади.

Сессияда вилоят Кенгаши халқ депутатлари томонидан Умнат Мирзақуловнинг номзоди Тошкент вилояти ҳoқими лавозимига ер овоздан тасдиқланди. Шунингдек, Ҳамидулла Асадов вилоят ҳoқимининг биринчи ўринбoсари этиб тайинланди.

«Туркистон-пресс» Н.А. СУРАТЛАРДА: сессия пайти.

Абдувоҳид Тўраев олган суратлар.

МОЛДОВА ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНГА РАСМИЙ ТАШРИФИ БОШЛАНДИ

17 декабрь кuni Молдова Республикаси Президенти Петру Лучински расмий-ташриф билан Ўзбекистонга келди. Тошкент аэропортида олий мартабали меҳмонни Ўзбекистон Бош вазири Ўткир Султонов ва бошқа расмий кишилар кутиб олди. Шу кuni Дўрмон қароргоҳида Молдова Президентини расмий кутиб олиш маросими бўлди. Маросимдан сўнг Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов билан Молдова Президенти Петру Лучинскининг яккама-якка суҳбати бошланди. Мулоқот чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг бугунги аҳоли, ўзаро иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш, шунингдек халқаро сиёсатдаги долзарб масалалар хусусида сўз борди.

Қароргоҳда икки томонлама ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон — Молдова ҳўкуматлараро қўшма комиссиясининг мажлиси ҳам бў-

либ ўтди. Унда икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш, ўзаро товар айирбошлаш ҳажмини ошириш ва бу бoрада мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Мажлис нийохасида Ўзбекистон билан Молдова ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликни кенгайтириш, ўзаро экспорт-импорт опе-

рацияларида эгри солиқ ундириш тамойиллари, ҳўкукий ахборот алмашиш, икки давлат адлия вазирликлари ўртасида ҳамкорликка оид ҳўжатлар имзоланди. Бугун Дўрмон қароргоҳида икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокаралари бўлиб ўтди.

(ЎзА). СУРАТДА: расмий кутиб олиш маросими.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ АСАРИ ЎРГАНИЛМОҚДА

Мамлакатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон буюк келажак сари» асари Тошкент Давлат юридик институтида ҳам кенг ўрганилмоқда.

Асар бўйича ушбу институт талабалари учун ҳафтада 2 марта маъруза ва амалий машғулотлар ўтказилмоқда. Асарни ўрганишга жами 24 соат ажратилган. Маърузаларни ва ама-

лий машғулотларни талабаларга «Иқтисодий назарияси» кафедраси доимлари олиб бoрмоқда.

Асарни таълим муассасаларида ёшларга ўргатишдан асосий мақсад республика-

мизнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий-маънавий соҳадаги масалаларини ҳал қилиш, халқимизнинг ҳўкукий онгини, маданиятини ошириш, ҳўкукий демократик давлат қуришининг зарурий шартларини ҳал этишда келажак авлоднинг олдида турган улкан вазифаларни ёшларга ўқитиб ўтишидир.

Жаҳонгир ХОТАМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «ФИДОКОРЛАР» МИЛЛИЙ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИ ТУЗИШ БЎЙИЧА ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЛИМИ ТАШАББУСКОРЛАРИ ЙИҒИЛИШИ

Маълумки, бир гуруҳ юртдошларимиз Ўзбекистон Республикаси «Фидокорлар» миллий-демократик партиясини тузиш ҳаракатини бошлаган, давлатимиз раҳбари Ислам Каримов мазкур ижтимоий ҳаракатнинг ташаббускор гуруҳи аъзоларини уларнинг иштиросига кўра қабул қилиб, тузилажак партиянинг мақсади ва вазифалари, қайси социал табақаларнинг манфаатларини ифода этиши, мамлакатимиз сиёсий ҳаётида тутадиган ўрни ҳақида сўзлаб берган эдилар.

Дарҳақиқат, бўлажак партия Ватан қисматини ўз шахсий қисмати деб билидиган, мамлакатнинг эртаси учун масъулиятни зиммасига олишга қодир, халқимиз бахт-саодати, демократия ва адолат учун курашадиган, фидокор, илгор фикрли, изланувчан

инсонларни ўз сафларига бирлаштиради. Тошкентда бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси «Фидокорлар» миллий-демократик партиясини тузиш бўйича Тошкент шаҳри ташаббускорлари йиғилиши иштирокчилари йиғилиш кун тартибига қўйилган Ўзбекистон Республикаси «Фидокорлар» миллий демократик партиясининг низоми ва дастури лойиҳаси ҳақидаги масалани муҳокама қилдилар ва партиянинг дастури ва Низоми лойиҳаларини бир овоздан қўллаб-қувватладилар. Йиғилишда бўлажак партиянинг таъсис қурултойига Тошкент шаҳридан қатнашадиган вакиллар, Ўзбекистон Республикаси «Фидокорлар» миллий-демократик партиясини тузиш бўйича Тошкент шаҳри бўлими ташаббускорлар гуруҳининг раҳбари сайланди.

ДАВР САДОСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонида кўра Умнат Мирзақулов Тошкент вилоятининг ҳoқими этиб тайинланди.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонида кўра Эркин Рўзиев бошқа ишга ўтганини муносабати билан Тошкент вилоятининг ҳoқими вазифасидан озод қилинди.
- Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Германиянинг «Тиссен Ҳандельсунини АГ» компанияси бошқаруви аъзоси Ханс Ульрих Грубер раҳбарлигидаги делегация аъзоларини қабул қилди. Суҳбат чоғида қатор соҳалар бўйича қўшма қорхоналар тузиш билан боғлиқ, шунингдек, томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.
- Республикаимиз жамоатчилиги шу кунларда қорақалпоқ халқининг буюк шоири Бердақ таваллудининг 170 йиллигини кенг нишонламоқда. Шу муносабат билан Ҳоразм вилояти марказида Урганч Давлат университет ва Ҳоразм Маъмуни академияси томонидан уюштирилган илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Нуқсуда эса шоир авлодларининг учрашуви ўтказилди. Унда шоирнинг Нукус шаҳрида, Қўнғирот, Чимбой, Кегайли, Бузатов, Қораўзақ туманларида истиқомат қилувчи юзга яқин қариндошлари қатнашдилар.
- Бугун Тошкентда улўғ қорақалпоқ шоири Бердақ таваллудининг 170 йиллигига бағишланган тадбирлар бўлиб ўтди. Шаҳримизда Бердақ биоситининг тантанали очилиш маросими бўлди. Шунингдек, Тарас Шевченко ва Нукус кўчалари кесишган чорраҳаларда Бердақ ҳийбони очилди. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясида қорақалпоқ халқининг улўғ шоири ва мутафаккири Бердақга бағишланган «Марказий Осиё халқлари адабиётида Бердақ ижодининг ўрни»

мавзюида илмий-амалий конференция ўтказилди.

- Япониянинг Ўзбекистондаги элчихонасида император Акихито жаноби олийларининг 65 ёшга тўлгани муносабати билан тантанали маросим ўтказилди. Унда ҳоржий мамлакатларнинг Ўзбекистондаги дипломатик корпуслар вакиллари, кўплаб ҳоржий ва маҳаллий журналистлар иштирок этишди.
- Каттакўргон туманидаги «Турон» ҳўжалигида замонавий тиббиёт ускуналари билан жиҳозланган янги қишлоқ шифокорлик маскани очилди.

ЖАҲОНДА

- Бугун Москвада МДХ мамлакатлари ички ишлар вазирлари кенгашининг навбатдаги мажлиси ўз ишини нийохасига етказди. Мажлисда уюшган жиноятчиликка қарши, сиёсий ва диний экстремизмга, наркотикларни ноқонуний олиб ўтишга қарши курашда ўзаро ҳамкорлик асосида иш тутиш сингари масалалар муҳокама этилди.
- Бугун Москвада Ҳорватия Президенти Ф. Туджман билан Россия Федерацияси Президенти Б. Ельциннинг учрашуви режалаштирилган.
- Москвада Ўзбекистон Республикасининг Россия Федерациясидаги Факултетида ва мухтор элчиси Шoқосим Шoисломов Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцинга ишонч ёрлигини топширди.
- Жаҳон банки Киргизистонга 36 миллион долларлик кредитдан дастлабки 17 миллион долларини ажратди. Бу маблағ Киргизистоннинг ижтимоий дастурини амалга ошириш учун ажратилган.
- Белоруссия Президенти Александр Лукашенко Россия қилган ўзининг амалий ташрифи чоғида Россия ва Беларуссия учун ягона валютани жорий этишни тақлиф қилди.
- БМТнинг ҳарбий назоратчилари билан ҳамкорлик қилишдан Бағдод бош тортигачли муносабати билан БМТнинг қурулсизланиш бўйича махсус комиссияси раис комиссия аъзоларини олиб чиқиб кетиш юзасидан кўрсатма берганидан сўнг АҚШ ва Буюк Британия Ироқнинг ҳарбий ва давлат иншоотларига қарата ракета-лардан зарбалар бердилар. АҚШ Президенти Билл Клинтон ва Буюк Британия Бош вазири Тони Блэр Ироқ ҳарбий зарбалар бeрилишининг олдини олиш бўйича

унга берилган имкониятдан фойдаланмаганлиги хусусида баёнот бердилар.

- Кеча кечқурун Бағдодга иккинчи ракета-бомба зарбаси берилди. Умумий ҳисобда 200 дан зиёд «Томагавк» русумли қанотли ракеталар муайян нишонларни мўлжалга олган. Дастлабки маълумотларга қараганда 25 дан зиёд киши ҳалок бўлган, 75 га яқин киши жароҳатланган. АҚШ ва Буюк Британия ақин ҳўнлар ичида «Сахро тулкиси» операциясини амалга ошириш чоғида янги зарбалар бeрилиши тўғрисида огоҳлантириш берган.
- Эрондан олинган хабарларга қараганда, Бағдодни бомбардимон қилиш пайтида битта ракета Ироқ билан чегарага яқин Ҳуррамшаҳар яқинида портлаган. Бахтли тасодиф туфайли қурбонлар бўлмади. Эрон ташқи ишлар вазирлиги АҚШ ва Буюк Британия элчилирига норозилик билдирди.
- Украина Президенти Леонид Кучма 23-24 декабрь кунлари Туркменистонга расмий ташриф билан келади. Бу ҳақда Сапармурод Нийёзов ва Леонид Кучманинг сим орқали суҳбатидан сўнг хабар қилинди.
- Яқинда Бельгия ташқи савдо идорасида (БТСИ) «Бельгия — Марказий Осиё» бизнес-клубининг Ўзбекистонга бағишланган иккинчи мажлиси бўлиб ўтди.
- Эквадор Президенти Жамил Мавод ЮНЕСКОнинг тинчлик муқофотида сазовор бўлди. Бу халқаро муқофот унга Эквадор билан Перу ўртасида юзга келган ҳудудий қарама-қаршилиқни тинч йўл билан бартараф қилишдаги фаоллиги учун берилди.
- Италия суди яқинда ҳисобга олинган Курд ишчи партиясининг етакчиси Абдулла Оджаланининг бундан буюн ўй туққинчилигига сакланмиши мумкин эмас деб қарор қилди.
- Норвегия Қизил Ҳочи киши фаслининг ҳар бир ойда Архангельска 120 тонна озиқ-овқат, иссиқ кийим-бош ва дори-дармонлар етказиб бeрилишини хабар қилди.
- Франциянинг Югославиядаги элчихонасида хизмат қилаётган уч нафар дипломат Косовода транспорт ҳалокатидаги уграб, ҳалок бўлдилар. Ҳалокат сабаблари ҳали аниқ эмас.
- Покистонда қотилликда айбланган жиноятчиға нисбатан ўзгача ўлим жазоси қўлланилди. Яъни, қотил омма олдига, ўлдирилган кишиларнинг қариндош-уруғлари кўз ўнгига қатл этилди.

Фуқароларнинг ҳўкуклари, эркинликлари ва манфаатларини таъминлашга қаратилган қонун ҳўжатларини, ҳўкукий амлиётни назорат қилиш, рўёбга чиқариш, ҳимоя қилиш, уни кенг кўлаmdа тушунтириш мақсадида республикаимизда бир нечта давлат ташкилотлари ва жамоатчилик фикрини ўрганиш марказлари

АНЖУМАНЛАР ҲЎКУҚИЙ ДАВЛАТ ВА УНИНГ ҚОНУНЛАРИ

ри ўз фаолиятларини кенг кўлаmdа ноҳўкумат ташкилотлари билан мунтазам олиб бoрмоқда.

КЕЧА

Шу муносабат билан инсон ҳўкуклари ва қонунчилик жараёнини тақомиллаштириш мақсадида «Инсон ҳўкуклари ва қонунчилик жараёни» мавзюсига бағишланган анжуман Ўзбекистон Республикаси инсон ҳўкуклари бўйича Миллий марка-

зида бўлиб ўтди. Мазкур анжуман Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тараққиёт дастури «Ўзбекистонда демократлаштириш, инсон ҳўкуклари ва бошқарув тизимини тақомиллаштириш» лойиҳаси доирасида ҳамда БМТнинг халқаро эксперти иштирокида ўтказилди. Анжуманда одил судловни амалга оширишда инсон ҳўкуклари, Ўзбекистонда қонунларни ҳаётга тadbик қилишда парламент назоратининг халқаро андозалари, қонунларни бажариш механизмлари, Инсон ҳўкуклари ва жиноий суд қонунчилиги, ҳўкукий давлат ва адвокатура мавзюларида мавзюзалар тингланди, муҳокама қилинди ва улар тўғрисида фикрлар алмашилди.

Очил ҲАЗРАТОВ.

Бугунги кунда мушакли юртимизни жуда кўп давлатлар тан олиб, ҳамкорликда иш юритишмоқда. Ана шулардан бири Евро-па Ҳамкорлик Ташкилотининг ТАСИС дастури ҳисобланади. Бу дастур бўйича ишлар диёримиз Ўзбекистонда бундан икки йил аввал бошланган эди. ТАСИС дастурининг энг йирик лойиҳаси эса «Ўзбекистонда бозор қўниқмаларини замонавий тамойилларини ривожлантириш ва мутахассислар малакасини ошириш» деб номланиб, ушбу лойиҳа икки миллион ЭКО миқдорига баҳоланган. Ҳозирги кунда бу лойиҳа ўз ниятига етиб қолди. Лойиҳанинг натижалари, республикамизда мазкур дастур билан боғлиқ бўлган тадбирий тадқиқотлар ҳусусида жамоатчи муҳбиримиз ТАСИС масъулларидан бири, италиялик эксперт жаноб Доминико Фогацци билан суҳбатлашди.

— Фогацци жаноблари, сиз бошчилик қилаётган лойиҳа асосан уч йўналишда бўлиб, яъни Ўзбекистон Макроиктисодиёт ва статистика вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Меҳнат вазирлиги йўналишдаги натижалар ҳусусида сўзлаб берсангиз.

Биз ва жаҳон

ТАСИС ДАСТУРИ ЮРТИМИЗДА

— Дарҳақиқат, бизнинг дастуриимиз ҳозирги кунда уч йўналишда иш олиб борапти. Мақсадимиз Ўзбекистон бозорини, хусусан меҳнат бозоридаги муаммоларни ўрганиб, уларга ечимларни тақлиф этиш, шунингдек, малакали мутахассисларни Ўзбекистон учун тайёрлаб бериш.

Биринчи дастурий лойиҳа ҳусусида тўхталадиган бўлсак, яъни Ўзбекистон Макроиктисодиёт ва статистика вазирлиги билан меҳнат бозорида ва ишлаб чиқариш кучлари фаолиятини ҳар тарафлама ўрганиб, муассасаларда тадқиқотлар олиб борилади. Мутахассислар зарурлиги ҳисобга олиниб, қанча миқдорда эканлиги, эътиборга олиниб, уларни замонавий компьютер сабоқларига, инглиз тили билан иш юритишга ўргатилади.

Кейинги иккинчи, учинчи лойиҳаларимиз моҳияти ҳақида айтадиган бўлсак, халқ таълими соҳасидаги ўқувчи, муаллимлар ва Меҳнат вазирлиги мутахассислари бозор иқтисодиёти шароитида ўз соҳаларига профессионал ўқув малакаларига жалб этилади. Яъни шу икки йил давомида саккиз мартаба ўқув машғулотлари уюштирилиб, халқ таълими ва Меҳнат вазирлиги таркибидан сараланиб олинган мутахассислар ўқитилди. Бу ўқув машғулотларини Овруподан таширф буюрган экспертлар олиб боришди. Уларга ҳам иш одамлари учун зарур бўлган инглиз тили машғулотлари, компьютер сабоқлари, кичик ва ўрта бизнес соҳаларида бошқарув ва қўниқчилик машғулотларидан сабоқлар уюштирилди. Машғулотларимизнинг якуни эса Италия-

га бориб тажриба алмашиб келиш сафари билан якунланди.

— Тошкентнинг Чилонзор, Акмал Икромов туманларида ҳудудий кўмиталар ташкил этилиб, сизлар билан ҳамкорликда фаолият кўрсатиб келмоқда. Ушбу ҳудудий кўмиталар ҳақида тўхталсангиз.

— Меҳнат вазирлиги билан биз меҳнат ресурсларини ўрганиш мақсадида ҳудудий кўмиталар тузишга келишиб олгандик. Дастлабки ҳудудий кўмиталарни Акмал Икромов, Чилонзор туманларида ва Тошкент вилоятининг Қибрай туманида ташкил этдик.

Бу кўмиталар энг қисқа ва энг узоқ муддатда тадбиркорлик фаолиятини таъминлашга масъул бўлиб, ўз ҳудудларида кичик ва ўрта бизнесни шакллантиришга, ривожлантиришга ёрдам беради. Биз ҳудудий кўмиталар билан биргаликда кичик ишхоналар бунёд этиб, ўрта ва кичик тадбиркорлиқни ривожлантириш ҳаракатидамиз. Ўз навбатида кўмиталарга иш ҳужжатларини, қўнуний метёрларни тушунтириб, амалда таъбиқ этишлари учун кўмаклашяпмиз.

Ҳудудий кўмиталар бизга ўша маълум минтақадаги энг илгор, ишбилармон, ўз ишига сидқидилдан ёндошувчи инсонларни танлаб олишда қафолат берувчи вазифасини ўтаётти.

— Фогацци жаноблари, навбатдаги саволимиз аънавий саволлардан: яъни Ватанимиз Ўзбекистон ҳақидаги ўз таассуротларингизни билмоқчимиз.

— Мен Ватанингизда 1991 йилдан буён истиқомат қилиб келаман. Шу йиллар мобайнидаги ўз кузатишларим ҳақида билмоқчи бўлсангиз Ўзбекистон жуда кўп соҳаларда буюк ўзгаришларга эриша олди. Ўзи навқирон давлат бўлса ҳам қудратли, самарали ислохотлар бошлади. Хусусан, ҳукуматининг энг кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун ҳуқуқий, сиёсий ва бошқа имкониятларни таъмин этиши эътиборга лойиқ. Албатта, ўтиш даврида бу ислохотлар осон кечмайдик. Мен кўп Европа мамлакатларида иқтисодий юксалиш масалалари билан қизиққанман. Европадаги катта-кичик давлатларнинг фаровонлиги кичик ва ўрта бизнеснинг ривожланиши билан бунёдга келган. Бу омил билан ҳар бир мамлакат ҳисобланади. Бу соҳа ҳар бир халқнинг келажаги учун ҳам аҳамиятли. Ўзбекистон ана шу келажақ учун дастлабки одимларни шахдам қўйди.

Суҳбатдош Фатхулло ҲИҚМАТОВ.

Халқ депутатлари Самарқанд ва Навоий вилоятлари кенгашиларининг навбатдан ташқари сессиялари якуни ва Президентимиз Ислам Каримовнинг ана шу йиғилишларда минбардан одамларга қарата ёниб-қуйиб сўзлаган нутқлари ҳар бир фуқарода келажакка бўлган ишончини янада мустаҳкамлади.

● **Асқар ПЎЛАТОВ, курувчи:**

— Тўғриси, халқ дилидаги гапларни топиб айтадиган Йўлбошимиз борлигидан жуда фохрланиб кетдим. Қарийб 15 йилдан буён пойтахтимиз қурилишларида ўз бригада аъзоларим билан сидқидилдан меҳнат қилиб келаяпмиз. Барчамиз Президентимизнинг Самарқанд ҳамда Навоий вилоятлари раҳбарлари ҳақидаги гапларини эшитиб ёқа ушладик. Ахир раҳбар дегани ўз халқининг бойиши, фаровон яшаши учун қайғу-

риши ўрнига, фақат ўз манфаатини ўйласа, атрофига эса ўзига яқин қариндош-уруғларини тўплаб одамларнинг назаридан қолса. Ҳақиқатан ҳам бундай амалдорларнинг танобини тортиб қўйиш зарурлигини, лавозим кишига қибру ҳаво, бойлик тўплаш учун берил-

ли хулоса чиқариб олган бўлса ажаб эмас.

● **Наргиза НИЗОМИДДИНОВА, Тошкент Давлат юридик институти талабаси:**

— Президентимизнинг биз ёшларга билдирган жуда юксак ишончлари ўқувчи ва талабаларнинг

Муносабат

КЕПАЖАККА ИШОНЧ

маганини Ўртбошимиз ўз нутқларида алоҳида таъкидлади. Бу сўзлар ҳар бир виждони бор инсоннинг юрагига тегди, деб ўйлайман.

Шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, қурилиш соҳасида ҳам ўз мансабидан фойдаланиб, давлатниқидан ташмалаб, ўзларининг уй-жойларини қуриш учун фойдаланаётганлар албатта, баъзида учраб туради. Ана шундай ташмачилар юқоридаги нутқлардан тегиш-

қалбларини тўлқинлантириб юборди. «Менинг энг катта ишончим, — дедилар Ислам Каримов фахр билан, — ёш авлоддир... Мен ўзимнинг тақдиримни ҳам, мамлакатимиз ва мустақиллигимиз тақдирини ҳам ана шуларнинг қиёфасида кўраман».

Бугун мустақил мамлакатимизда илмга чанқоқ, юраги ёниқ ҳар бир йигит-қиз учун истаган мутахассислиги бўйича ўқув юртларининг эшиклари очик, ўтказилаёт-

ган тест синовлари эса адолатни таъминлашга муҳим ҳисса бўлмоқда. Мен ҳам ўзимнинг астойдил ҳаракатларим билан тест синовларидан муваффақият-ли ўтиб, талаба бўлганимдан беҳад шодман.

Ўртбошимизнинг бизга билдираётган ишончлари эса юра-ида ўти бор, элим деб яшамокчи бўлган ҳар бир йигит-қизни бефарқ қолдирмайди ҳамда ҳаммамизга жуда катта масъулият юклайди. Ана шу масъулият ҳисси бугун тенгдошларимни тўлқинлантираётганини дилдан сезиб турибман. Демак, билдирилган ишонч, бизни чуқур билим олишга, касб сирларини мукамал эгаллашга, Ватанимиз учун ҳақиқий фарзандлар бўлиб етишишга ундайди. Чунки биз ёшлар ҳар қадамда Президентимизнинг қўллаб-қувватлашларини сезиб турамыз.

Шарифа ИЛЁСОВА
ёзиб олди.

Пешинга яқин ўртанча келин гап топиб келди: «Нима дейсиз, хонадон соҳибаси бориб турган қори Ишқамбарнинг ўзи эмиш. Қарх бобидан Искандар Зулқарнайнинг бир чўкишда қочирармиш. Уйдаги икки келинига сира ҳам кўн бермасмиш. Ҳар кўни кий-чўв, киргинбарот эмиш уйда. Шундай кайнисинглимини ўша хонадонга узатасизми?»

Қиз бечора кўринади. Онани ташвиш босди. Нима қилсин, тўйни тўхтаётган деса — фотиҳа қилинган. Осмондан ерга тушган тақдирини бандаси йўқ қилолмайди. Гуноҳи азим бу ахир.

— Ойжон, — деди қиз охири ийманиб, — ташвиш чекманг, пешонамда бори-

ўрнидан туриб таъзим қилди. Уни зимдан кузатиб ўтирган қайнона одоига тан берди, лекин билдирмади...

— Қуюқ бўлиб қолбиди, — деди қовоқларини уюб, — сал камроқ солиш керак гуруччи. Менинг шилиқор отам йўқ, қоллаб олиб келиб берадиган.

Келин иргиб ўрнидан туриб, кўллари кўксига қўйди: — Ҳўп бўлади, ойжон...

«Аҳли оила — муқаддас Ватан» танловига

УЧ КЕЛИННИНГ САРВАРИ

«Саркарда Искандардан ҳам зўрроқ» деб таъриф топган қайнона кўхликка экан. Ёнида янги келин — Назокат. Худди қайнона-келини эмас, опа-сингил дейсиз. Онанинг кўнглидаги ташвиш бўрони бир қадар босилди.

— Айланай қудожон, — эланди она хайрларча чоғи, — қизим бир ишни билмай қўйса — Менинг айбим. Ўз қизингиздай кўрасиз-да...

— Қўрамыз, — деди қуд қўшларини чимириб, — ҳаммаси ўзига боғлиқ, қудайгай...

Онанинг юраги шув этди: «Бечора қизим-а, бардош бера олармиксан-а?»

Эрталаб ҳовли супуриб бўлган, Назокат чой дамлади. Дастурхон ёзди. Саҳарлаб қозонга солиб қўйган маставани сузиб келди. Ҳовлини саранжом-сарийш-та қилиш баҳонасида хали «домига» кетмай ҳасратла-шиш иштиёқида юрган овсинлар, уш ака-ука дастурхон атрофида ҳам бўлишди.

Кайнона — «Искандарнинг устози» уларга қараб юраги бир тўлиқди. Ичидан келаятган ҳўреникни бир амаллаб босди. Қувонма-синми ахир, нима деса шу фарзандларининг эртасини ўйлаб деди, нима қилса, шуларни деб қилди, қизил оёқ қир кечди. Оғир кунларни кўрди, охири мана шундай кунларга етишди. Икки келин қайнона «Алексан-др» Македонский бу кампир, бизни забт этиб, чўрига айлантиргани дейишларини кампир билмайдими? Била-

ди... Маставани ҳўриллатиб ичаётган катта ўғил макта-ди: — Ох, ох, асалдай-а, кўлингиз дард кўрмасин, Назокатхон! — Келинпоша

Кампир катта келинини янги тушган пайларини эслади: индамаган эди-ю ошхонада роса тўғилганга эди: «Нима бу, мастава гуруч билан-да, қуруқ сувни қайнатиб ичамиди одам?»

Кичик келиннинг ўтириб турарлиги икки овсинга галати таъсир қилди. Бир-бири билан кўз ўриштириб қилишди: «Ойшўқ сургурги шекилли бу. Ох, хароб бўлади энди, нав-нихол бу қиз».

— Дардингиз бўлса айти-нг, — деди босиқлик билан қайнона, — агар ниятингиз бўлса ҳўроққ бўлак қилиб, икки хоналик «дом» олиб беришга кучим етади...

Назокат келин ерга қараб гапирди:

— Мен бўлак бўламан деб сизга келин бўлганим йўқ, Сизга қиз бўлиб келганман. Ҳамиша ёнингизда бўламан. Шундай жойни ташлаб қаёққа бораман, ойжон...

— Бўлмаса, — деди қайнона чертиб-чертиб, — айтган-нимдан чикмайсиз.

Келин сагчиб туриб таъзим қилди: — Ҳўп бўлади, ойжон!

Қайнона чиндан ҳам «Искандарнинг устози» эканлигини исботлади. Ҳар кўни қазноққа кириб мош, гуруч, ёғ, борингки сабзи-пиёзни ҳам ўлчаб беради. Назокат то қайнонаси олиб бермагунча қўйлашди юраверарди...

Кайнонанинг юршичи қичиб қолди. Тугун-терсақни тўғри-лаб йўлга тушди. Уйда Назо-катнинг ўзи қолди. Худди қайнонаси кетишини қўнанинг у бетида пойлаб турган-дек, иккала овсини кириб келади. Назокат айланиб-ўғри-либ дастурхон ёзди. Дастур-хондаги ноз-неъматларни кўри-б, катта овсин кичигига им қокди:

— Ё ишга қирган, ё рўз-горни ўз қўлига олган, — Йўғ-ей, — деди кичик овсин, — «Македонский» унча-

мунчага таслим бўладиган эмас.

Иккала овсин чак-чақла-шиб ўтирганида эшик та-қиллатиб меҳмон кириб келди. Назокат жой солиди, чой дамлади. Ошхонага югурди. Дарров сабзи-пиёзни қозонга босди. Гангир-гунгирла-шиш устига қайнона ки-риб келди. Меҳмонлар билан жуда келиштириб омон-эсон қилди. Назокатнинг уд-дабўронлигига, ўрнига қўйиб қўтиб олганига ич-и-чидан севинди. Секин қаз-ноққа кўз ташлади: қўл-ф-логлик. Қайнона сир бер-мади. Алла-паллада меҳ-монларни кузатишди.

— Ўтиринлар-чи, — деди у келинларига, — ҳўш, Назокатхон, меҳмоннавоз-лигингизга раҳмат, об-рўйини олибсиз, ўргили қизим. Шунча нарсани қаердан олдингиз, қўни-лардан олиб чиқдингизми?

Катта келин қизариб ерга қаради: у шунақа қилган-ди.

— Ё гузардан насага олудингизми? — давом эт-ди кампир.

Чой ҳўплаган ўртанча келин қалқиб кетди: у шун-дай қилганди.

— Йўқ, ойжон, — деди Назокат, — ҳар кўни бера-диган масалиқларингиздан бир сиким-бир сиким олиб қолардим, ахтиёт учун. Уша-ни ишлатдим. Нонга бўлса ўзингиз пул берасиз...

— Раҳмат болам, — кам-пирнинг кўзларига рўй-ро-ст ёш келди. — Учқовин-лардан розиман. Айнакча сиздан Назокатхон, ҳўрсан-дман. Мана, — у бахмал нимчасининг чўнтагидан уйнинг, қазноқнинг қалити-ни олиб келиннинг олди-га ташлади, — олинг, шу б-гундан бошлаб шу хонадон-нинг эгаси — сиз.

— Ўзингизда тураверсин, ойжон, — деди Назокат, — қайнонасининг бағрида худ-ди ўз онаси эркалангандек эркаланиб, — сизнинг қў-лингизда бўлса, рўзгорда кут-барақа бўлади...

Шу кўни кампир биринчи марта ўғлини ҳам алқадик. «Дилингга балли, жуда ях-ши хотин топибсан», — де-ди.

Айтишларича, уччала ке-лини олди-га солиб, тўй-ха-шамининг олдида юрган қўх-ликка Мохира кампирни қўрганлар бор. Энди унинг номи ҳам ўзгарибди: «Ис-кандарнинг устози» эмас, «Назокатнинг онаси».

Толиб САЎДУЛЛО.

Танлов ҳомиysi —
«Shah-Vogoch» фирмаси

Фарзандинг билан сайр этишга нима етсин.

Рустам Шарипов сурат лавҳаси.

«Таълим тўғрисида»ги Қонун ҳамда Қадрлар тайёрлаш миллий дастурига ҳамоҳанг тарзда жойларда таъхис марказларининг ташкил этилганлигига хали кўп вақт бўлгани йўқ. Бугунги кунда бу марказда тўрт йўналиш мавжуд бўлиб, унда касбга йўналтирувчилар, психологлар, шифокор ва дефектологлар иш олиб бормоқда. Халқ таълими вазирлигининг буйруғига асосан ҳозирда Респу-блика «Истеъдод» мар-кази вазифалари устига таъхис марказининг ус-лубий таъминотини амал-га ошириш юклатилди.

— Ҳар бир таъхис марказида бешта ахборот банкини ташкил этишни режалаштирганмиз, — дейди Республика «Истеъдод» маркази директори Ботир Қоди-ров. — Бу ахборот банкларида истеъдодли болалар ҳақидаги керак-

ли маълумотлар жамланган бўлади. Ҳар бир банкдаги маълумот — ахборотлар марказдаги компьютерлар-га жойланган бўлиб, ундан исталган вақтда кераклигича фойдаланиш мумкин.

Юқорида қайд этиб ўтилган беш банкдан бири — услубий банкдир.

Миллий дастур

АХБОРОТ БАНКЛАРИ ФАОЛИЯТ КЎРСАТАДИ

Унда синфдаги энг зукко ўқувчилар-ни танлаш услуби қўлланилади. Хо-зирда ушбу банк орқали 8-9-синф ўқувчилари орасида зукколар танлаб олинмоқда. Бу биринчи босқич тан-ловчи ҳисобланади. Танловда зукко деб топилганлар иккинчи босқич — «Истеъдод» маркази томонидан те-ст синовларидан ўтказилади. Тест синовини муваффақиятли топиш-лардан зукко ва истеъдодли деб то-пилиб, улар олий ўқув юртлари ҳо-шида ташкил этилган лицейлар, Ҳал-қ таълими вазирлиги тасарруфид-даги барча академик лицейларга мах-

кази ташкил этилгандан буён аниқ-ланган истеъдодли ўқувчилар ҳақи-даги маълумотлар йиғилади. Улар-нинг тақдирини банк ходимлари то-монидан доимий назоратда бўла-ди. Болаларнинг ижтимоий ва ма-даний ҳаёти кузатиб борилиб, ке-рак бўлса моддий ва маънавий ёр-дам кўрсатилади. Агарда зарурий-туғилса саломатликларини тийлаш-ларини учун стационарларга ётқи-зилади.

Бундан ташқари таъхис мар-казида касбга йўналтирувчи, нуқсон-ли болалар билан ишлаш, ҳамда

— Тажрибахонамизда асосан Марказий Осиё ҳу-дудига заҳарли жонотлар-нинг заҳари таркиби ўрга-нилади, — дейди Қобил Но-сиров. — Бугунги кунда фан-

лардан саломатликни муҳо-

за фаза қилиш мақсадларидан иш бошлаганимиз. Масалан, шу заҳар асосида «Вира-тон» сургиси тайёрлаб, Фар-макология давлат кўмитаси-

сида тажриба алмашиб қайт-

ди. Ҳамкорлик натижасида олиб борилаётган изланишлар келажақда илон заҳаридан до-ри-дармон учун зарур бўлган модда олишга қаратилган. Бу

бу хусусиятларидан фойда-ланиб, келажақда қонни қуоштириш, асосан қон жў-роқликда, хусусан қон кўп кетиб қолиши хавфи бўл-ганда қўлланилса, уни фаоллаштириш эса қон то-мирларидаги тромбозлар-дан тозалашда даволаниш-ларидан фойдаланишнинг, шунингдек бу моддалардан тайёрланган препаратлар танага қон қуйиш жараё-нида унинг бир метёрда ай-ланиб туришини таъмин-лайди. Олимнинг хорижда ишлаб қайтиши Ўзбекистон Республикаси Фан ва тех-ника давлат кўмитаси то-монидан уюштирилган.

Фан

ШИФОБАХШ ЗАҲАР

Ўлкамиз табиати, ху-сусан ҳайвонот ва ўсимликлар дунёси шу қадар бойки, унда ин-сон саломатлигини му-ҳофаза этишдаги имко-ниятлар ранг-баранг. Биргина илоннинг за-ҳари бу борада қанча-лар аҳамиятли экани ҳаммага ҳам маълум эмас. Ҳолбуки, Ўзе-бекистон Республикаси Фанлар академиясига қарашли Физиология ва биофизика илмий-тадқиқот институтининг ҳужайра биофизика-си тажрибахонаси етакчи илмий ходими Қобил Носиров олиб бораётган тадқиқот-ларга Германиялик му-тахассислар қизиқиш қолгани бежиз эмас.

Қобил Носиров изланиш олиб бораётган мавзу Герма-нияда ҳам жиддий эътибор-да. Шунинг учун олим яқинда Германиянинг Йена шаҳрида-ги Фридрих Шиллер универ-ситетида фармакология ва ге-матасизология тажрибахона-

дори-дармон учун зарур бўлган модда олишга қаратилган. Бу

бу хусусиятларидан фойда-ланиб, келажақда қонни қуоштириш, асосан қон жў-роқликда, хусусан қон кўп кетиб қолиши хавфи бўл-ганда қўлланилса, уни фаоллаштириш эса қон то-мирларидаги тромбозлар-дан тозалашда даволаниш-ларидан фойдаланишнинг, шунингдек бу моддалардан тайёрланган препаратлар танага қон қуйиш жараё-нида унинг бир метёрда ай-ланиб туришини таъмин-лайди. Олимнинг хорижда ишлаб қайтиши Ўзбекистон Республикаси Фан ва тех-ника давлат кўмитаси то-монидан уюштирилган.

Абдумалик
АБДУРАХМОНОВ.

Покланниш

РАМАЗОН
ОЙИНИНГ
КЎТАҒУ
КУНЛАРИ

Оллоҳдан ваҳий бўлган ҳадиси қудсийда жаноби Расулulloх саллаллоху алайҳи ва саллам шундай дедилар:

«Одам боласи нимаики иш қилса ўзи учун қилади. Рўзаси бундан мустасно, чунки у мени қидир. Уни (рўзани) мен белгилайман, у менинг муқофотимдир, таомини ва шаробини (ичгуликларини) мен учун тарқ этади».

Ҳақиқатан ҳам барча амаллар Оллох таборака ва таоло ихтиёридадир; бу ҳақда Қуръони Каримда шундай дейилади:

«Жин ва инсини фақат менга ибодат қилишлари учун яратдим. Мен улардан ризқ истамасман ва улар менга таом беришларини ҳам хоҳламаман».

Оллох субҳонаху ва таолонинг «Одам боласи нимаики иш қилса ўзи учун қилади», — деган сўзларининг маъноси шу бўлса кераки, бошқа барча ибодатларга риё, фахр, миннат аралашши мумкин, чунки улар зоҳир амаллардир. Масалан, намоз пайтида намозхоннинг руқъ, сажда, ҳажват билан саф тортиб турганини кўраман. Закоят берилганда, ҳаж амаллари адо этилаётганда ва ҳоказо ҳолатларда барча ҳаракатлар кўзга ташланади. Рўза эса — боштиний ибодатдир, унинг қай даражада баҳариллаётганини фақатгина Оллох билади. Бу ибодат Оллохга бўлган муҳаббат ва ихлос белгиси сифатида баҳариллади, эвазига эса Оллох бандасига ўзининг беҳисоб раҳмати ва неъматини насиб этаркан. Шунинг учун бўлса керак маъжур ҳадисида «таомини ва шаробини мен учун тарқ этади», дейилади.

Ҳужжатул-Ислом ал-Ғазолий ушбу ҳадисга шарҳ бериб, «рўза ҳақиқатан ҳам Оллохникидир, унинг шарофига бағишланган амалдир. Унда икки маъно бор: бири — қаноат ва тарқ этишдир, яна сир ҳамдирки, барча ибодатларни қўриш мумкин бўлса, уни Оллох эза ва жалладан ўзга ҳеч ким кўрмайди. Бу амал боштиний бўлиб, сабр-бардош орқали унга эришилади. Иккинчиси эса Оллохнинг душманларига бериладиган зарари, чунки барча шайтоний амаллар шайтоний ҳисобланади. Ёйиш, ичсининг орқиси билан ортаверди. Шу сабабдан жаноби Расулulloх (с. а. в.) айтганлар:

«Шайтон одамнинг қон томирларида юради, шу сабабли унинг йўллари очиқ билан тўсинлар».

Жаноби Расулulloх (с. а. в.) дан яна қуйидаги ҳадис ҳам ворид бўлган:

«Кимки имон ва ихтисоб билра рамазон ойида рўза тутса, илгариги қилган гуноҳларини Оллох кечирди».

Бу гаплардан ҳулоса шуки, рамазон ойи Оллохга қайтиш учун жуда қулай фурсат, гуноҳкор учун мағфират сўраш имконидир. Ихтисоб Оллох субҳонаху ва таоло сиймосини солих амаллар қилиш йўли билан талаб қилишликдир.

РЎЗА ТУТМАСЛИК ЭВАЗИГА БЕРИЛАДИГАН САДАҚА

Оллох таоло сураи Бақарада марҳамат қилади:

«Унга тоқат қилолмаганлар мискиннинг бир қўлиқ овқати миқдорига садақа қилсинлар».

«Унга тоқат қилолмаганлар» сўзи очикдан очик чарчок, катта машаққатлар эвазига рўза тутмоқликни англатади. Арбабларнинг шундай гаплари бор:

«Фалончи тоқат қилолмапти; ўта-заиф аҳволда зўрга уудалаяпти, катта машаққат билан қилаёпти». Бу билан катта ёшга чиққан қари-лар, суррунали касалга чалинган одамлар, оғир жисмоний иш эвазига тирикчилик қилиб, агар ишни тўхтатса, оиласи оқ қолиши мумкин инсонлар кўзда тутилади экан.

«Фидья» дейилганда инсон ўзини маъжур азоб-машаққатлардан ҳалос қилади, узрлик сабабларга кўра тутолмаган рўзаси учун бериладиган ва шу билан Оллох томонидан вожиб этилган масъулиятдан озод этиш мумкин бўлган егулик садақа кўзда тутилади. Фидья — бир ночор, мискиннинг бир қўлиқ урғача тирикчилигини таъминлайдиган овқат миқдори бўлиб, унинг ҳажми таом ёки унга тўғри келадиган пул бирлигига белгиланади ва ҳар бир мамлакатнинг иқтисодий, маиший шарт-шароитидан келиб чиқади. Мискин, бечора дейилганда кундалик ҳаёти қийинчиликда ўтаётган, кўчага чиқиб гадоичилик қилишга виждони йўл қўймаётган одам тушунилар экан.

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Рамазон муносабати билан рўзага таъсир этмайдиган баъзи ишларни билиб қўйиш жоиздир. Ал-Аъҳар университет фатво комиссиясининг фикрича қуйида зикр этилган ишлар рўзани очмас экан:

1. Иссик кунда чўмилиш, сузиш, шўнгиш, устидан сув қуйиш. Жаноби Расулulloх (с. а. в.) рамазон ойида Макканни фатҳ этишга отланганларда устиларидан сув қуйганлари ривоят қилинган.

2. Кўзга дори томишиш ёки сурма суртиш. Ривоят қилишларича Расулulloх (с. а. в.) рўза ҳолларида кўзларига сурма қўйган эканлар.

3. Укол қилишнинг барча кўринишлари:

Оллох таолонинг раҳмат ва мағфирати ёғиладиган, гуноҳлар кечирилиб савоблар ёғиладиган, инсониятни тақвога, меҳр-муруватга, оқибатга, ҳамжихатликка, оқсоқиллик ва барқарорликка чорловчи муборак Рамазони шариф ойининг кўтулг дамлари бошланмоқда.

Маълумингизким, рўза дастлаб пайгамбаримиз Мухаммад саллаллоху алайҳи ва саллам Мадинаи мунавварага хижрат қилганларидан кейин иккинчи йили фарз бўлган. Оллох таолонинг улугъ ойи бўлмиш Рамазонда рўза тутиш ҳар бир мўминдан талаб этади. Рўза тутувчи киши ҳар бир ишда ҳушёр, зийрак, ҳалим ва мулоим бўлмоғи лозим. Шу сабабли, ҳурматли «Оқшом» муштарийларимизга рўза ҳақидаги баъзи фикр-мулоҳазаларни тақдим этмоқчи эдик...

Мушак орасига, қон томирга. Игнадан мақсад доволаниши ёки заифлашган баданга қувват берувчи дори юборишни фарқсиз экан.

4. Оғиз чайиш. Бу ишда мўблага ноҳис ва мақруҳ ҳисобланади.

5. Мисқоб ёки оғзини тозаловчи бошқа воситаларни ишлатиш.

6. Оғизда пайдо бўлувчи сўлак ва тупуқларни ютиш.

7. Аёл киши пиширилаётган овқатнинг тузилини қўриши мумкин, ютмаслик шартли билан.

8. Атир ва ҳушбўй нарсаларни қийлаш.

9. Атир сепиш, керакли жойларга ёғловчи моддалар суртиш.

10. Намоз ўқишдан олдин ювиниш.

Зикр этилган амаллар рўзани — бузмаса-да, лекин ақсарият ҳалқ илоҳи борица булардан нари бўлишликни ихтиёр этади. Дюно айтганидек: «Қаъийлик катъийликни жозага келтиради».

РЎЗАНИНГ ТУРЛАРИ

Маълумки, Оллох таоло бир йилда бир марта бўладиган рамазон ойида рўза тутишни фарз этди ва «Бақара» сурасида шундай деб марҳамат қилди:

«Эй, иймон келтирганлар, сиздан илгари ўтганларга фарз қилинган каби сизларга ҳам рўза тутиш фарз қилинди, шояд сиз тақводор бўларсиз».

Яна марҳамат қилиб шундай деди:

«Рамазон ойидирки, бу ойда одамларга ҳидоятни кўрсатиш учун, ҳидоят ва Фурқондан белги бўлиб Қуръон нозил бўлди, кимки унга ҳозир бўлса (курса) рўза тутсин».

Оллох таоло томонидан қарор қўйилган рўзасининг бир қанча турлари вожиб этилди. Булардан бири инсон ўзига назр этган назр рўзасидир.

Жаноби Расулulloх (с. а. в.) қуйидаги кўнларда рўза тутишни марғуб деб топганлар:

— Шаввол ойида олти кун;

— Зул-ҳижжа ойининг ичинисига;

— Ҳаж амалларида қатнашмаётган одамнинг Арофат кўни рўза тутиши (Зул-ҳижжанинг тўққизинчи кўни ҳожилар Арофат тоғида ўтказадилар, шунинг учун Арофат кўни дейилади);

— Ашўра кўни, ундан бир кўн олдин ва бир кўн кейин;

— Шароб ойида илоҳи борица кўнроқ рўза тутиш;

— Ҳар сешанба ва пайшанба.

Абу Салма бин Абдураҳмон Абдуллох бин Умардан ривоят қилиб деди: «Расулulloх (с. а. в.) менга деди: «ҳабар топдимки, сен кечаси туриб, кундузи «рўза тутаркансан», дедимки: «Ха, эй Расулulloх».

Расулulloх деди: «Рўза тут, ифтор қил, намоз ўқи, уқла, чўки жасад сенинг, унга ҳақнинг бор; жўтинга ҳақнинг бор; меҳмонинга ҳақнинг бор. Ҳар ой кўн рўза тутсанг кифоядир.

Очлик кўчини ўтказаман деди лекин бардош бердим ва дедим: «Эй, Расулulloх! Кўчим етмайпти».

Деди: «Унда ҳафтасига уч кўн рўза тут».

Дедим: «Очлик кўчини ўтказаман деди, лекин мен бардош бердим, кўчим етмайпти».

Деди: «Набийulloх Довуд сингари рўза тут, лекин унда ширма!».

Дедим: «Эй, Расулulloх! Довуд алайҳис-салоту вас-салом рўзаси қандай?»

Деди: «Кўн ора рўза тутарди».

РЎЗАНИНГ ДАРАЖАЛАРИ

Рўзанинг ҳам даражатлари бор. Фақатгина таом ва шаробдан (ичгулик, суюқликлар) рўза тутганлар рўзаси энг паст даражали рўза ҳисобланади. Кўнчилик рўза тутганларида егулик, ичгуликдан ташқари яна ёмонликлар, разил сўзлардан ҳам ўзларини тийдилар. Бу хил рўза биринчисидан юқориқ даражада туради. Яна бошқа тоифа инсонлар таом, ичгулик, ёмон амаллар, разил сўзлардан ташқари уларнинг қалблари ҳам турли истаклардан рўза-соим бўлади, фикрлари эса Оллохдан бошқа ўйларни тарқ этади. Бу даража энг юқори учинчи даражадир.

Имом ал-Ғазолийнинг фикрига рўза уч даражатдан иборат:

1. Оддий, умумий рўза — егулик ва ичгуликдан воз кечиш;

2. Хусусий рўза — қўлоқни, кўзни, тилни, қўл-оёқни ва бошқа барча аъзоларни гуноҳлардан асраш;

3. Ута хусусий рўза бўлиб, қалб ва фикр рўзасидир. Бундан инсон Оллохдан ўзга нарсаларни ўйламайди, қалбига ҳо қилмайди.

Булар ҳақидаги муфассал фикрлар Имом ал-Ғазолийнинг «Ихъё улумид-дин» китобида баён этилган.

Оллох таборака ва таоло билгучиқордир. Маҳмудхўжа НУРИТДИНОВ,

Халқаро Ислам тадқиқот Маркази директори, фалсафа фанлари доктори.

Ибратнома

ИГВОГАРЛИК —
ЁМОН БАЛО

Бир одам қўл сотиб олаётган эди, сотувчи: «Унинг бир айби бор, сўз ташувчи — игвогар», — деди. Харидор: «Бунинг аҳамияти йўқ», деб сотиб олди.

Бир неча кўн ўтгандан кейин қўл уй соҳибининг хотинига:

— Сени эринг яхши кўрмайди, яқинда бир аёлга уйланиш ниятида. Мен сенга бир яхши маслаҳат берайми? — деди.

Хотин: — Майли, — деди.

— Эринг ухлаётганда устара билан унинг бошидаги сочиндан кесиб ол, шунда уйлана олмайди, — деди қўл ақл ўргатиб. Хотин «Хўп», деди.

Кечки пайт уй соҳиб келганида унга:

— Сенинг хотининг бошқа бир эркак билан уйнашди, ундан қўтулишни истайсанми? — деди ва яна: — Кечаси ётганида хотининг сени устара билан сўймоқчи бўлади, сен унинг ўзини ўлдир, — деди.

Кечаси ётганларидан бироз вақт ўтгач, хотин туриб устара олиб келар экан, эри у мени сўймоқчи, деб хотинини ўлдирди. Хотинининг қариндошлари уни ўлдирдилар, унинг қариндошлари хотинининг қариндошларини ўлдирдилар. Икки тараф бир-бири билан қирпиқоч бўлди.

Игвогарлик, гап ташиш инсонларни шу аҳволга солиб, душман эстагидан бир балодир. Игводай бир ёмон фитна йўқдир. Фитнанинг катта-кичиги бўлмайди, кичигидан қочмаган каттасидан қутула олмайди.

Ҳазрат Мусо замонида қўроқчилик бўлиб, ҳаёт нихоятда оғирлашиб кетди. Уч марта ёмғир тилаб дуо қилдилар. Ҳазрат Мусо:

— Ё раб, уч марта ёмғир тилаб дуо қилдик. Дудомизни қабул этмадинг, — деди.

Жаноби Ҳақ:

— Токи орангизда игвогар бор экан, сенинг ҳам, бошқаларнинг ҳам дуоларини қабул этмайман, — дедилар.

Ҳазрат Мусо:

— Ё раб, игвогар ким, уни орамиздан чиқарамиз, — деди.

Жаноби Ҳақ:

— Мен сизга фисқ-фасодни, игвогарлиқни ман қиламан, — деди. Ҳаммалари тавба қилишди. Жаноби Ҳақ ёмғир ёғдирди.

Игвогарлик, қақимчилик энг ёмон феълдир. Игвогарларни Оллох севмайди. Игвогарлик бор ерда барака бўлмайди.

Гўзал ХОЛИҚОВА тайёрлади.

Биласизми?

ИГНАГА ҚАДАР

Қадимги аждодларимиз «тиқувчилик» қилаётганда ҳайвон терисини балик ёки ҳайвон сўяги билан тешган. Илк бигизлар ана шундай бўлган. Унинг тўтқот томони ўткир чақмоқтош билан тешилганда игна пайдо бўлган. Сўяк игналар ўрнига кейинчалик бронза, темир игналар яратилган. Россияда қумуш игналар ҳам тайёрлашган. Европада пўлат игналарни дастлаб араб савдогарлари олиб келишган. Биринчи металл игналарнинг ҳозиргидек тешиги бўлмаган — уларнинг орқаси қайрилиб, унга ип ўтказилган.

БЎЁҚЛАР
ИХТИРОСИГАЧА

Илгари одамлар махсус бўёқ моддасини излаб юришмаган. Улар гор девориди, дарахт ва терида нимаки из қолдирган бўлса — бўрми, қорақўяни ёки ўсимлик шарбатини — дуч келганини иш

16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Ойдузлар ёйилганда». Муслик дастур.
17.40 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Пляж». Саргузашт сериал (АҚШ).
19.10 «Крекер усули». Детектив сериал (Англия).
20.20 «Клип-совга».
21.10 Спорт янгиликлари.
21.30 «Хафта фильми».
23.15 «Биринчи даражадаги қўтилик». Сериал.
24.00 «Бедорлик».

ШАНБА, 26

8.05 Ҳужжатли кино.

9.00, 13.15, 18.00, 19.55, 20.00,
01.50 — «ТБ-ҳақикор», «Метеохабар».

9.25 Болалар канали.

9.50 Шифокор маслаҳатлари.

10.00 «Киноэртраклар».

11.20 «Ласси». Болалар учун сериал.

12.00 «Тушки кино».

14.10 «Тарзан». Телесериал (АҚШ).

15.00 «Ҳинд киноси».

30-да». Спорт дастури.
18.20 «Пляж». Саргузашт се-
риал.
19.10 «Крекер усули». Сериал.
20.20 «Клип-сова». Сериал.
21.10 «1/52». Спорт шархи.
21.25 Мунажжимлар башорати.
21.35 «30-каналда санба ки-
ношоқими».
01.00 «М. Э. Ш. госпиталидаги
бошогрик хизмат». Ҳажвий се-
риал (АҚШ).

ЯКШАНБА, 27

риал.
11.45 «Үйинчюклар уйи». Компьютер уйинлари хаваскорлари учун дастур.
12.00 «Турши кино».
14.10 «Пазан», Телесериял.
15.00 «Хали намойиш этилмаган премьера».
16.45 «Муслийок», Муслийодам олиш дастури.
17.15 «Келинг, танишайлик», Дам олиш дастури.
18.20 «Пляж», Саргузашт сериял.
19.10 «Мафий ҳужжатлар». Сериял (АКШ).

пл Агата Кристилинг «Берtram отели» детектива.
23.40 Тунги кинозал. «Виктор-Виктория». Экспентрик комедия.

ШАНБА, 26

8.00 Галина Польских «Хамтовоклар» детектива.
9.30 Мультифильм.
9.45 «Рухоний сузи». Митрополит Кирилл.
10.00, 15.00, 18.00 — Янгиликлар.

10.30 Алексей Булдаков «Ака-ука
Пилотоват чурдаги» дастурди.
11.00 «Тонгги почта» Юрий Нико-
лаев билан.
11.35 «Каламбур». Хажий журнал.
12.10 «Смак».
12.30 Бир нодир асар тарихи.
13.15 Бирера Алентова ва Анастолй Па-
панова Юлий Раїзманннг «Орзулар
даври» фильмида.
15.15 Лев Николаев «Цивилиза-
ция» дастурди.
15.45 «Қуқарши хизмати» дасту-
ридаги асар игитлар.
16.15 «Хайвонот оламида».
16.55 Мулътфильм.

18.50 «Аралаш-куралаш» журналидаги кунёк воқеалар.
19.20 Кумушранг серия. Пьер Ришар ва Жерар Депардье «Кочкачлар» комедиясида.
21.00 «Время»
21.35 «Мафий ҳужжатлар». Серилал.
22.30 «Нима? Қаерда? Қачон?». Курсатув тугаган – Ёриччи канал коллекцияси. Ражис Вареньеинг «Француз аёли» фильмида айтии севиги олари.

10.15 Дм. Кривошнинг «Йулда
визилган қайдар»,
10.35 «Ҳамма уйлигиди»,
11.10 «Тонг солди»,
11.55 «Армия дукони»,
12.25 «Янгир, гармончи»,
12.55 «Дехон абаботномалари»,
13.30 «Қусто командасининг бар-
ча савқатлари». Серил,
14.25 «Қулги панорамаси». Қўра-
туви Е. Петросин олиб боради.
15.15 «Савқатчилар клуби»,
16.05 «Сифеончи сирлар». Муси-
қий серил,
17.30 Леонид Якубович «Тарих

фильма.
21.00 «Время». «Кувин Роджерин ким сотиб куйди». Машхур комедия.
23.40 Футбол шархи.
00.25 «Бағз-3». Фантастик сериал (якуловча серия).

Нашрни етказиб бериш
масалалари бўйича турар
жойлардаги почта
бўлимларига ёки «Тош-
кент почтаси»га 133.74-05
теелефонига мурожаат